

A Holokauszt Emlékközpont tisztelettel meghívja Önt a

100 éves a Páva utcai zsinagóga - előadássorozat a zsinagógáról és a zsidó közösségről
című rendezvénysorozatra

Időpont: 2024.01.22 – 24.

Helyszín: Holokauszt Emlékközpont, Budapest 1094 Páva utca 39. Sztéhlo terem

A zsinagógák jelentősége és a Páva utcai zsinagóga - Radvánszki Péter (Páva utcai zsinagóga, Budapesti Zsidó Hitközség)

Időpont: 2024. január 22. 10:00 – 10:45

A zsinagóga mindig is a zsidó közösségi élet legfontosabb helyszíne volt. Három feladata van: a közösség találkozóhelyeként, imaházként és tanházként is funkcionál. Mindezeket a Páva utcai zsinagóga is betöltötte egy évszázadon át, szinte megszakítás nélkül. Az előadásban nem csak általánosan mutatom be a zsinagógákat, hanem a százéves zsinagóga történetéről, jellegzetességeiről is szó lesz.

Mozaikok a budapesti (pest-budai) zsidóság történetéből - Schweitzer Gábor (NKE)

Időpont: 2024. január 23 10:00 – 10:45 (Widder László 30 fő) Wallenberg terem, BMSZC Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Technikum - 9.C osztály (of.: Seyfried Katalin /katalin.seyfried@umszki.hu/)

Hol éltek a zsidók a budai Várban a 15. században? Mi történt a zsinagógával Buda várának 1686-os visszafoglalása idején? Miként éltek a zsidók a 18. században az óbudai uradalom területén? Hogyan telepedhettek le a zsidók Pest városában a 18. század végén? Miért akarta

Münz Mózes Pest vármegyei főrabbi 1805-ben levágtatni Chorin Áron, aradi főrabbi szakállát a pesti vásáron? Milyen célból kereste fel József nádor az óbudai zsinagógát a 19. század első felében? Ki volt a márciusi ifjak társaságához tartozó rejtélyes zsidó orvostanhallgató 1848. tavaszán? Mik voltak az Einhorn Ignác által alapított „Magyar Izraelita Középponti Reformegyletet” célkitűzései? Mi volt a szerepe az ún. Orczy-háznak a pesti zsidók életében? Miként következett be a zsidó „egyházzsakadás” a pesti Vármegyeházán 1868/1869 fordulóján? Ki szónokolt elsőként magyar nyelven a Dohány utcai zsinagógában? Hol töltötte gyermekkorát Herzl Tivadar, a zsidó állam megálmodója? Kik szórakoztak a brettlikben és zengerájokban? Miért tekintette az ortodox zsidóság „sátánfészeknek” az Országos Rabbiképző Intézetet? Kiknek állított emléket a Hősök Temploma? Miért nem egyesült a Budai Izraelita Hitközség a Pesti Izraelita Hitközséggel? Mi valósult meg a „Vissza a zsidósághoz!” jelmondatból a két világháború közti időszakban? Az ismeretterjesztő előadás a fenti kérdésekre kíván válaszokat adni.

A neológia helye a zsidóság irányzatai közt - Bíró Tamás (ELTE, OR-ZSE)

Időpont: 2024. január 23. 11:00 – 11:45

Egy, a Páva utcai dolgozatról írt doktori disszertáció címe szerint „A Páva utcai zsinagóga több volt, mint neológ!”. Mit jelent a neológia, és hol helyezkedik el a neológia a zsidóság irányzatai közt? Először bemutatom a zsidóság sokféleségét időben, térben és ideológiai szinten is. Majd rátérek a neológia lehetséges meghatározásaira: vajon a hitelvek, a vallásgyakorlat, a zsinagógaépítészlet vagy valami teljesen más határozza meg a magyar zsidóság irányzatait?

A világi vezetés párhuzamossága és felelőssége a zsinagógában. – Gádor György (Páva utcai zsinagóga, Budapesti Zsidó Hitközség)

Időpont: 2024. január 23. 12:00 – 12:45

Ferencváros zsidósága a XIX. században - Imaházak és közösségi élet a Ferencvárosban a Páva utcai zsinagóga felépítése előtt. - Gönczi Ambrus (Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény)

Időpont: 2024. január 24 - 10:00 – 10:45

Bár Ferencváros zsidó lakossága más pesti városrészekhez képest kisebb arányú és számú volt a teljes lakosságot tekintve, az itt élők már a XIX. század közepétől egymás után nyitották meg

a vallási életüknek helyet adó imaházakat, közösségi tereket. Ezekről a helyekről, és a ferencvárosi zsidó közösség fontosabb személyiségeiről is szó lesz a prezentációban.